

Προτάσεις του ΕΑΡΝ για την «Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα ενάντια στη Φτώχεια»

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική 2020 περιλαμβάνει, ως ένα από τους 5 στόχους-κλειδιά, το στόχο να μειωθεί η φτώχεια κατά 20 εκατομμύρια ανθρώπους, να επιτευχθεί από μια πρωτοβουλία - ναυαρχίδα: την «Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα ενάντια στη Φτώχεια».

Οι προτάσεις – κλειδιά του ΕΑΡΝ για τη ναυαρχίδα αυτή είναι:

- 1) Μετατροπή της Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού (ΑΝΣ) σε δυναμικές Ευρωπαϊκές και Εθνικές Πλατφόρμες ενάντια στη Φτώχεια.
- 2) Ανάπτυξη μηχανισμών αξιολόγησης αποτελεσματικότητας των ισχυόντων εργαλείων και προώθηση της καθιέρωσης Ευρωπαϊκών πλαισίων που να εγγυώνται τα κοινωνικά δεδομένα της ΕΕ.
- 3) Κινητοποίηση των οικονομικών οργάνων της ΕΕ για την υποστήριξη της ανάπτυξης της κοινωνικής και βιώσιμης υποδομής υπηρεσιών, ανάδειξη προγραμμάτων, καλών πρακτικών και διακυβέρνησης που προωθούν τον κοινωνικό διάλογο.
- 4) Εξασφάλιση ότι οι στόχοι Κοινωνικής Ενσωμάτωσης θα γίνουν επικρατούσα τάση σε όλη την Ευρώπη του 2020, συνδεδεμένη με μια αποτελεσματική αξιολόγηση του αντίστοιχου Κοινωνικού Αντίκτυπου.

30 JUNE 2010

1. Εισαγωγή

Στις 3 Μαρτίου 2010, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το **Ευρώπη 2020** και τις προτάσεις της για μια νέα στρατηγική μετά το 2010 για μια **έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη που να συμπεριλαμβάνει όλους**. Οι προτάσεις προβάλλουν 5 στόχους προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου ενός στόχου σχετικά με τη φτώχεια, που μειώνει κατά 25% τον αριθμό των ανθρώπων σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού (που ζουν με λιγότερο από το 60% του μεσαίου εισοδήματος). Στις 17 Ιουνίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικύρωσε τις προτάσεις του Συμβουλίου EPSCO, για μια μείωση της φτώχειας 20 εκατομμύριων ανθρώπων, βασισμένη σε ένα σύνολο 3 δεικτών (σε κίνδυνο φτώχειας, στέρηση αγαθών και άνεργα νοικοκυριά). Οι στόχοι πρόκειται να παραδοθούν μέσω 7 ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών - ναυαρχίδων. Η πρωτοβουλία - ναυαρχίδα «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενάντια στη φτώχεια» αναμένεται να εξασφαλίσει **«οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»**, δομημένο στο Ευρωπαϊκό έτος για την **καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού**, ώστε "να εγείρει την πληροφόρηση και την αναγνώριση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ανθρώπων που βιώνουν την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό επιτρέποντάς τους να ζουν με αξιοπρέπεια ως ενεργοί πολίτες στην κοινωνία.

Η EARN χαιρετίζει θερμά την ιδέα της ανάπτυξης μιας ευρύτερης πλατφόρμας ενάντια στην φτώχεια. Εντούτοις, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, η πλατφόρμα πρέπει να δεσμεύεται στην ανάπτυξη μιας σαφούς **στρατηγικής της ΕΕ που αποδίδει στο στόχο της φτώχειας**. Ενώ οι κοινοί στόχοι της ΑΝΣ είναι εξαιρετικά σχετικοί, το νέο πλαίσιο της Ευρώπης του 2020 απαιτεί την ανάπτυξη μιας Στρατηγικής της ΕΕ για την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με στρατηγικούς στόχους, μεγέθη και χρονοδιαγράμματα. Μια τέτοια στρατηγική θα μπορούσε να αναπτυχθεί μέσω μιας Πράσινης Βίβλου.

Η πλατφόρμα ενάντια στην φτώχεια θα έχει την ευθύνη της εφαρμογής και ελέγχου της στρατηγικής της ΕΕ δομώντας πάνω στη δύναμη της υπάρχουσας ΑΜΣ δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη, καθώς επίσης και στην ανακούφιση της φτώχειας.

Η μείωση της ανισότητας είναι επίσης μια θεμελιώδης προϋπόθεση για την αποτελεσματική καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και οικοδόμηση μιας καλύτερης ζωής για όλους. Η ΕΕ πρέπει να επενδύσει στη δημιουργία και εξασφάλιση πρόσβασης σε αξιοπρεπή εργασία, αλλά και στις διεθνείς υπηρεσίες και τα ποιοτικά συστήματα κοινωνικής προστασίας, συνδυασμένες με στοχευμένες πολιτικές για συγκεκριμένες ομάδες, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπίσουν τις διακρίσεις και να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ανωτέρω ομάδων. Μόνο κατ' αυτό τον τρόπο μπορεί η ΕΕ να εξασφαλίσει ότι όλες οι ομάδες θα έχουν πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες, ποιοτική εργασία και ένα επαρκές ελάχιστο εισόδημα, τα οποία μπορούν να παρέχουν μια στερεά βάση για μια αξιοπρεπή ζωή και για τις πιο συνεκτικές κοινωνίες.

Το κλειδί για την κατάκτηση των ανωτέρω είναι η ενίσχυση των συμπράξεων με άλλους στόχους και σκοπούς στην Ευρώπη το 2020 και της αποτελεσματικής ολοκλήρωσης των στόχων για κοινωνική ενσωμάτωση από το σύνολο της Στρατηγικής. Η Πλατφόρμα πρέπει να είναι **η προσωποποίηση της κοινωνικής Ευρώπης** και να έχει όχι μόνο το ρόλο της εξασφάλισης αποτελεσματικού ελέγχου των εθνικών στρατηγικών ενάντια στη φτώχεια, αλλά και την επιτήρηση και συντονισμό ενός φάσματος διαφορετικών πολιτικών περιοχών που προσκρούουν στην κοινωνική ενσωμάτωση. Μέρος της αποστολής του πρέπει να

περιλάβει το πεδίο που κινείται πέρα από τα χαλαρά κοινοτικά όργανα, όπου αυτά έχουν αποδεδειγμένα περιορισμένο αντίκτυπο, και να αναπτύξει νέα και ισχυρότερα όργανα της ΕΕ, κινητοποιώντας τους μηχανισμούς χρηματοδότησης της ΕΕ ώστε να υποστηρίξουν τις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων.

Κανένα από αυτά, εντούτοις, δεν θα είναι αποτελεσματικό χωρίς **ισχυρή πολιτική βούληση** να αποδώσει τα αποτελέσματα. Προ πάντων, αυτή η νέα πλατφόρμα πρέπει να είναι **ιδιαιτέρως ορατή και ικανή να χτίσει συνεργασίες**, με την ανάπτυξη ενός συστηματικότερου διαλόγου με ένα ευρύτερο σύνολο θεμελιωδών εταίρων, ιδιαίτερα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτό σημαίνει να συμπεριληφθούν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, αλλά και οι ίδιοι οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν τη φτώχεια και τις ΜΚΟ που τους υποστηρίζουν. Τα Εθνικά Δίκτυα της EARN έχουν τη μακροχρόνια εμπειρία σχεδιασμού και εφαρμογής σε ευρείες πλατφόρμες εταίρων αυτού του τύπου. Η πλατφόρμα - ναυαρχίδα πρέπει να εγκαταστήσει ισχυρούς δεσμούς και να υποστηρίξει τα υπάρχοντα δίκτυα της EARN, ως μέρος μιας εταιρικής προσέγγισης που μπορεί να αποδώσει στέρεες ενέργειες και αποτελέσματα.

Ναυαρχίδα - Πλατφόρμα της ΕΕ ενάντια στη φτώχεια - τι πρέπει να γίνει

- 1) Μετασχηματισμός της ΑΜΣ στις δυναμικές εθνικές και κοινοτικές Πλατφόρμες ενάντια στη φτώχεια
- 2) Ανάπτυξη των μηχανισμών αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των υφισταμένων οργάνων και θέσπιση ευρωπαϊκών πλαισίων που να ανταποκρίνονται στα κοινωνικά πρότυπα της ΕΕ
- 3) Κινητοποίηση των οικονομικών οργάνων της ΕΕ για την υποστήριξη της ανάπτυξης κοινωνικών και βιώσιμων υποδομών, προγραμμάτων προβολής και καλύτερης συμμετοχής και διακυβέρνησης με την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου
- 4) Διασφάλιση ότι οι κοινωνικοί στόχοι ενσωμάτωσης θα επιβληθούν στο σύνολο της Στρατηγικής της Ευρώπης του 2020, συνδεδεμένοι με την αποτελεσματική αξιολόγηση του Κοινωνικού Αποτελέσματος.

1) Μετασχηματισμός της ΑΜΣ σε δυναμικές κοινοτικές και εθνικές Πλατφόρμες ενάντια στη φτώχεια προωθώντας τη συνεργασία, ώστε να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη και η εφαρμογή μιας στρατηγικής της ΕΕ που αποδίδει σε στόχους για την εξάλειψη της φτώχειας, μέσω κρατικής και θεματικής εστίασης.

Η ΑΜΣ και η απόδοση της στρατηγικής της Ευρώπης του 2020 θα λειτουργήσουν μόνο εάν οι διαδικασίες κινηθούν πέρα από την αμοιβαία εκμάθηση, τύχουν ισχυρής πολιτικής υποστήριξης και πετύχουν **την ανάπτυξη και εφαρμογή μια νέας κοινής στρατηγικής της ΕΕ, ώστε να αποδώσουν οι στόχοι σχετικά με τη φτώχεια**, βασισμένη στην αποτελεσματική δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων.

Σε επίπεδο ΕΕ, η ισχυρή πολιτική βούληση **είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση ότι μια αποτελεσματική στρατηγική μπορεί να αναπτυχθεί και η εφαρμογή της υπόκειται σε ενεργητικό και ορατό έλεγχο, με διαφάνεια στο follow up**. Αυτό πρέπει να περιλάβει την ευρύτερη δέσμευση των εταίρων, συμπεριλαμβανομένων και των ΜΚΟ της ΕΕ, των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνται σε εθνικό επίπεδο. Οι ευρωπαϊκές συνεδριάσεις των **Ανθρώπων που Βιώνουν τη Φτώχεια** χρειάζεται να παγιωθούν ως βασικό εργαλείο στον κύκλο λήψης πολιτικών αποφάσεων στη ΑΜΣ και την Πλατφόρμα για τη Φτώχεια. Εθνικές στρατηγικές και έλεγχος χρειάζεται να συμπληρωθεί από μια **θεματική προσέγγιση από την ΕΕ, που να οδηγεί στη δημιουργία Ευρωπαϊκών θεματικών συστάδων, οι οποίες να μπορούν να εμπλέξουν ενεργά τους σχετικούς εταίρους στην ανάπτυξη πολυετών στρατηγικών για την εφαρμογή συμφωνημένων Ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων**.

Η εγκαθίδρυση **Εθνικών Πλατφορμών κατά της Φτώχειας, οι οποίες** αναπτύσσουν τις Εθνικές Στρατηγικές για την Φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων Δράσης, που περιλαμβάνουν όλους τους σχετικούς παράγοντες, είναι επίσης κρίσιμη, εξασφαλίζοντας κατά συνέπεια τη σύνδεση με το περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι πλατφόρμες πρέπει να αντλήσουν από εμπειρογνώμονες που προέρχονται από το πεδίο, να συλλέξουν ιδέες καλών πρακτικών και ανατροφοδότησης στο τι αποδίδει και τι όχι. Αυτό σημαίνει διάδραση με περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις, αλλά και με τους βασικούς παράγοντες στο πεδίο, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπων που βιώνουν τη φτώχεια και τις ΜΚΟ που δουλεύουν μαζί τους, σε ένα τακτικό, δομημένο διάλογο. Τα εθνικά δίκτυα της ΕΑΡΝ έχουν τη μακροχρόνια εμπειρία στην καθιέρωση τέτοιων πλατφορμών και στην εξασφάλιση μιας σύνδεσης μεταξύ της εθνικής πραγματικότητας και του επιπέδου της ΕΕ. Αυτή η εμπειρία πρέπει να αναπτυχθεί και να υποστηριχθεί οικονομικά. Η πείρα τους στην ανάπτυξη των συγκεκριμένων συναντήσεων που εμπλέκουν ανθρώπους που βιώνουν τη φτώχεια, σε σύνδεση με τις συνεδριάσεις της ΕΕ, θα είναι επίσης ζωτικής σημασίας σε αυτήν την διαδικασία.

Οι κύριοι στόχοι θα είναι να αξιολογηθούν μαζί οι τρέχουσες πραγματικότητες, να προσδιοριστούν οι νέες τάσεις και οι προκλήσεις, να εφαρμοστούν οι κοινές στρατηγικές μέσω των συνεργασιών, κατόπιν να ελεγχθούν και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα. Αυτό δεν μπορεί να είναι μια παραγόμενη κατά παραγγελία συνάντηση, ούτε μόνο μια γραφειοκρατική διαδικασία υποβολής εκθέσεων, αλλά μια δυναμική εταιρική προσέγγιση, **βασισμένη σε ευθεία, τακτική και πρόσωπο – με – πρόσωπο ανταλλαγή των συμμετεχόντων**, όπου όλα τα μέλη συμβάλλουν στην ανάπτυξη, την απόδοση και την αξιολόγηση των πολιτικών.

Σε εθνικό επίπεδο

- Κάθε Κράτος Μέλος πρέπει να εγκαθιδρύσει μια Εθνική Πλατφόρμα κατά της Φτώχειας/Φόρουμ Εταίρων, αναπτύσσοντας και διευρύνοντας τις υπάρχουσες NAP και ΑΜΣ δομές, που να συνέρχεται το ελάχιστο 4 φορές ετησίως, αναπτύσσοντας μια εταιρική προσέγγιση προς την κατάκτηση των σκοπών της ΑΜΣ, της Πλατφόρμας της ΕΕ και των στόχων που ελέγχονται από τους προσυμφωνημένους δείκτες της ΑΜΣ.
- **Οι συμμετέχοντες σε αυτήν την πλατφόρμα** πρέπει να περιλαμβάνουν **όλους του σημαντικούς παράγοντες - κλειδιά, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων**, αλλά και περιφερειακές και τοπικές αρχές και **σημαντικούς παράγοντες από το πεδίο**, ειδικά ανθρώπους που βιώνουν τη φτώχεια και τις ΜΚΟ που τους υποστηρίζουν, ενδυναμωμένοι από τα υφιστάμενα Εθνικών Δικτύων του ΕΑΡΝ.
- **Περιφερειακά και τοπικά Φόρα και Σχέδια** θα μπορούσαν να προσφέρουν ένα **ουσιαστικό μηχανισμό για την ανταπόκριση των στόχων της Πλατφόρμας**, τροφοδοτώντας το εθνικό φόρουμ, και επιτρέποντας σημαντική δέσμευση σε επίπεδο πεδίου.
- **Η Πλατφόρμα θα απαιτήσει σημαντικά εργαλεία και συγκεκριμένο προϋπολογισμό**, για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των βασικών παραγόντων, ιδιαίτερα εκείνων χωρίς μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ που μπορεί να υποστηρίξει την άμεση δέσμευση των ανθρώπων που δοκιμάζουν την ένδεια. Ένας συγκεκριμένος προϋπολογισμός για να υποστηρίξει τα εθνικά δίκτυα του ΕΑΡΝ για να ενισχύσει την εργασία τους σε αυτήν την περιοχή θα είναι κρίσιμος.
- **Η διαδικασία θα πρέπει να βασίζεται σε κοινή μεθοδολογία**, στηριγμένη στις οδηγίες, τις αρχές και τους κοινούς δείκτες της ΕΕ, σχετικά με το τι αποτελεί μια αποτελεσματική διαδικασία. Τα ελάχιστα κριτήρια και οι κανόνες συμμετοχής και διαβούλευσης πρέπει να επιβληθούν σε όλα τα κράτη μέλη.
- **Κάθε κράτος μέλος, μαζί με την εθνική πλατφόρμα του, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων του ΕΑΡΝ**, θα πρέπει να «χρεωθεί» με την ανάπτυξη **μιας τριετούς στρατηγικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού**, συμπεριλαμβανομένων αντικειμενικών στόχων πρόληψης, ενδυνάμωσης της κοινωνικής προστασίας και εξασφάλισης πρόσβασης σε ένα επαρκές εισόδημα και διεθνείς υπηρεσίες.
- **Το σχέδιο πρέπει** θέτει εθνικούς στόχους, μετρήσιμους από κοινούς δείκτες και να εκτελέσει ένα σχέδιο δράσης για πολιτικές αξιολογήσιμες με σημαντικές προτεραιότητες, διατηρώντας παράλληλα μια ενσωματωμένη, πολυδιάστατη προσέγγιση.
- **Μια ετήσια έκθεση** θα πρέπει να πραγματοποιείται, βασισμένη σε ένα **ευκίνητο μηχανισμό πινάκων βαθμολογίας**, και να θέσει τη βάση για ένα **ετήσιο διάλογο** στην πρόοδο της θεματικής «φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός» **στα εθνικά Κοινοβούλια**. Αυτές οι συζητήσεις/εκθέσεις πρέπει να παρέχουν εισηγήσεις στην **Εθνική διαδικασία Προγράμματος Μεταρρύθμισης**.
- Κάθε εθνική πλατφόρμα πρέπει να αναπτύξει δεσμούς με τις **θεματικές συστάδες/ μακροχρόνιες στρατηγικές της ΕΕ**, με την ενίσχυση λεπτομερούς ανταλλαγής,

συμπεριλαμβάνοντας όλους τους σχετικούς εμπλεκόμενους, τόσο ΜΚΟ και ανθρώπους που βιώνουν φτώχεια με εμπειρία και εξειδίκευση.

- **Η διαδικασία προστασίας από τη φτώχεια** χρειάζεται να διεξαχθεί σε όλα τα πεδία που διαμορφώνουν πολιτικές, εξασφαλίζοντας έτσι ότι οι δράσεις που αναλαμβάνουν οι Κυβερνήσεις σε διαφορετικά πολιτικά πεδία δεν θα υπονομευτούν, αλλά αντίθετα θα υποστηριχθούν τα επιτεύγματα των στόχων ελάττωσης της φτώχειας.

Σε επίπεδο ΕΕ

- Οι Υπουργοί κοινωνικών αρμοδιοτήτων πρέπει να κάνουν μια **διακήρυξη πολιτικών προθέσεων** και να υπογράψουν μια συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που επιβεβαιώνει τους στόχους και τη στρατηγική που πρόκειται να ακολουθηθούν, η οποία έχει αναπτυχθεί μέσω της διαδικασίας Εθνικών Προγραμμάτων Δράσης με τις Εθνικές Πλατφόρμες Συμμετόχων.
- Η **DG Απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας** πρέπει να τεθούν υπεύθυνες για την θέσπιση της Πλατφόρμας ενάντια στη Φτώχεια, δίδοντάς της κατευθυντήρια δύναμη.
- Η **πλατφόρμα της ΕΕ κατά της Φτώχειας** πρέπει να καθιερώσει ένα **φόρουμ συμμετόχων σε επίπεδο ΕΕ**, που να συνέρχεται **3 φορές ετησίως**, για τον **έλεγχο της προόδου στις κοινοτικές και εθνικές στρατηγικές**, στόχους και κοινούς δείκτες, τονίζοντας τις σημαντικές προκλήσεις και υποβάλλοντας υποδείξεις.
- Τα **κίνητρα και οι κυρώσεις** πρέπει να **θεωρηθούν ως εργαλεία για να εξασφαλίσουν την πρόοδο** στους συμπεφωνημένους στόχους, τα οποία μπορούν να συνδέονται με την αποδέσμευση δομικών κεφαλαίων.
- Αυτή η **Πλατφόρμα Συμμετόχων Forum της ΕΕ** πρέπει να αναλάβει να επιθεωρεί την κοινή Έκθεση – Πρόταση της Κομισιόν και να αναπτύξει τα αποτελέσματα στα σχετικά Συμβούλια και στη διαδικασία του Εθνικού Προγράμματος Αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων και των προτάσεων της Κομισιόν στις υποδείξεις.
- Οι **συνεργάτες/συμμετέχοντες** της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας/ Forum Συμμετόχων πρέπει να περιλαμβάνει τους εξής: αντιπροσώπευση ειδικών από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ακαδημαϊκούς, κοινωνικούς εταίρους, Ευρωπαϊκές ΜΚΟ που εργάζονται με και για ανθρώπους που βιώνουν τη φτώχεια.
- Μια από τις συναντήσεις του forum θα πρέπει να είναι μια ετήσια αναθεωρημένη **Στρογγυλή Τράπεζα**, η οποία θα έχει τον αποκλειστικό σκοπό τον έλεγχο της προόδου που έγινε με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί, περιλαμβάνοντας εθνικούς και κοινοτικούς συμμετόχους, και διατυπώνοντας προτάσεις στο Συμβούλιο.
- Οι **Συναντήσεις Ατόμων που Βιώνουν τη Φτώχεια** θα πρέπει να θεσπιστεί ως μια αυτόνομη δράση από τα κάτω, με την υποστήριξη της Προεδρίας και της Κομισιόν, η οποία «δίνει στα άτομα που βιώνουν τη φτώχεια την ευθύνη», ενσωματωμένους στον κύκλο της διαμόρφωσης πολιτικών της ΕΕ, κάνοντας υποδείξεις στο Συμβούλιο, παρακολουθώντας την ετήσια έκθεση προόδου.
- Η πλατφόρμα πρέπει να αναπτύξει **θεματικές συστάδες/ομαδοποιήσεις, οι οποίες θα εργαστούν για να αναπτύξουν τις κοινοτικές μακροχρόνιες στρατηγικές** για να

διευκολύνει τη μακροπρόθεσμη ανταλλαγή και την αμοιβαία εκμάθηση σε βασικές προτεραιότητες της ΕΕ και για να προτείνει συγκεκριμένα βήματα για την πρόοδο. Οι άμεσοι τομείς προτεραιότητας της ΕΕ πρέπει να είναι:

1. Ενεργός ενσωμάτωση
 2. Παιδική Φτώχεια
 3. Αποκλεισμός στην κατοικίας και έλλειψη/απώλεια στέγης
 4. Μετανάστευση και εθνικές μειονότητες
 5. Οικονομική ενσωμάτωση
 6. Ενεργειακή φτώχεια και εξασφάλιση πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες
- Το SPC και η Κομισιόν πρέπει να φέρουν σε αυτές τις θεματικές συστάδες σημαντικούς συμμετόχους με συγκεκριμένη εξειδίκευση - συμπεριλαμβανομένων των ακαδημαϊκών, των παραγόντων εθνικής και τοπικής διακυβέρνησης, των ΜΚΟ και ατόμων που βιώνουν άμεσα τη φτώχεια, που απεικονίζει την πραγματικότητα του θεματικού πεδίου, καθώς επίσης και τις εθνικές προτεραιότητες.
 - Οι όμορες αξιολογήσεις θα μπορούσαν να συνδεθούν σαφώς με κάθε μια από αυτές τις σημαντικές περιοχές προτεραιότητας, και πρέπει να έχουν **follow up/ευρύτερες θεματικές** αναθεωρήσεις που θα επέτρεπαν σε ένα ευρύτερο φάσμα παραγόντων να δεσμευτούν. Μια καλύτερη σύνδεση πρέπει να αναπτυχθεί με τις όμορες απασχόλησης και τις θεματικές αναθεωρήσεις.
 - **Μια βιώσιμη χρηματοδότηση ΜΚΟ** και ατόμων που βιώνουν τη φτώχεια πρέπει να είναι αποδοθεί, αναγνωρίζοντας την ανάγκη για μακροπρόθεσμη επένδυση στο κοινωνικό διάλογο για αυτές τις σημαντικές ομάδες, που παρέχουν την εμπειρία και που προωθούν τη δέσμευση σε επίπεδο βάσης.

2) Προωθώντας τη θέσπιση ευρωπαϊκών πλαισίων που να εγγυώνται τα κοινωνικά πρότυπα της ΕΕ

Τα υπάρχοντα χαλαρά όργανα του κοινωνικού ΟΜΚ δεν ήταν επαρκή για να επιτρέψουν την πρόοδο στους συμφωνηθέντες στόχους, ούτε για να εγγυηθεί το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Η ΕΕ πρέπει να βεβαιώσει τη δέσμευσή της για την εφαρμογή θεμελιωδών δικαιωμάτων, την εξασφάλιση πρόσβασης σε **δικαιώματα, πόρους και υπηρεσίες και τη μείωση της ανισότητας**. Εντούτοις αξιόλογη πρόοδος έχει σημειωθεί στους τομείς περιβάλλον, υγεία και ασφάλεια, η έλλειψη κοινών πλαισίων που να εξασφαλίζουν κοινωνικά και οικονομικά πρότυπα παρακωλύει την κοινωνική πρόοδο στην ΕΕ, και υπονομεύει την αξιοπιστία των κοινωνικών στόχων της ΕΕ.

Η Συνθήκη της Λισσαβόνας μετατοπίζει το βάρος στις κοινωνικές υποχρεώσεις της ΕΕ με:

- Την ενίσχυση των κοινωνικών αξιών της ΕΕ (άρθρο 2 ΤΕΥ).
- Την ενίσχυση των κοινωνικών στόχων Ενσωμάτωσης της ΕΕ (άρθρο 3 ΤFEU), με τις νέες οριζόντιες κοινωνικές προτάσεις (ιδιαίτερα άρθρο 9 ΤFEU, επίσης άρθρο 8, 10, 11).
- Την ενσωμάτωση του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ως συνδεδετικό όργανο, που υποστηρίζει όλες τις πολιτικές πρωτοβουλίες και τους μηχανισμούς της ΕΕ.
- Την παροχή βάσης για συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ στην κοινωνική προστασία και τους κοινωνικούς στόχους ενσωμάτωσης/εξάλειψης της φτώχειας (άρθρα 151 και 153).

Στην πλατφόρμα της ΕΕ ενάντια στην φτώχεια θα έπρεπε συνεπώς να **δοθεί** πεδίο να:

- **Αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των τρεχόντων** οργάνων στην απόδοση συμπεφωνημένων προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ, όπως επίσης τις προϋποθέσεις της Συνθήκης και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- **Ερευνήσει και αναπτύξει τους οδικούς χάρτες για τα κοινά πλαίσια της ΕΕ ώστε να εγγυηθεί τα βασικά κοινωνικά πρότυπα.** Αυτό θα σημάνει απαραίτητως τη συμφωνία σε κοινούς ορισμούς, αρχές και κριτήρια για την καθιέρωση τέτοιων προτύπων, παρά τους σταθερούς κανόνες. Μια αρχική προτεραιότητα θα μπορούσε να είναι μια Οδηγία Πλαισίου της ΕΕ που να εγγυάται ένα επαρκές ελάχιστο εισόδημα για μια αξιοπρεπή ζωή, τουλάχιστον στο σχετικό κατώτατο όριο φτώχειας (60% του μέσου εισοδήματος). Αυτό θα στηριζόταν στη Σύσταση 92 του Συμβουλίου και τη σύσταση της Κομισιόν του 2008 για την προώθηση της ενεργούς ενσωμάτωσης των ανθρώπων όσο το δυνατόν πιο μακριά από την αγορά εργασίας, και να την εφαρμογή των συστάσεων της έκθεσης των Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων σχετικά με το ελάχιστο εισόδημα.

3) Κινητοποίηση των οικονομικών οργάνων της ΕΕ για τη μείωση και απαλοιφή της φτώχειας και εξασφάλιση ευκαιριών σε όλους

Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Ευρώπη το 2020 καθιστά σαφές ότι οι πολιτικές πρωτοβουλίες μπορούν μόνο να προωθήσουν εάν η χρηματοδότηση της ΕΕ στοχεύει στην παράδοση των βασικών σκοπών, των προτεραιοτήτων και των στόχων. Η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει μια αρχή αλληλεγγύης στις μεμονωμένες περιοχές, καθώς επίσης και ενισχυτικά μέτρα και προσεγγίσεις στη μάχη ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ενώ στους διαρθρωτικούς πόρους δίνεται ένας κεντρικός ρόλος για να υποστηρίξουν τους πολιτικούς στόχους της στρατηγικής της Ευρώπης το 2020, **όλα τα οικονομικά Ευρωπαϊκά όργανα** πρέπει να κινητοποιηθούν, ως τμήμα της αναθεώρησης των Οικονομικών Προοπτικών. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε ένα νέο Πρόγραμμα Πλαισίου που να υποστηρίξει την απόδοση των στόχων κατά της φτώχειας, με έναν ρητό στόχο να μειώσει και να αποτρέψει τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ένα συγκεκριμένο νέο οικονομικό όργανο της ΕΕ, οι διαρθρωτικοί πόροι και ένα ανανεωμένο πρόγραμμα ΠΡΟΪΔΟΥ πρέπει να αποδώσουν σε 3 βασικούς στόχους:

- **Εξασφάλιση πρόσβασης σε δικαιώματα για προσιτές ποιοτικές υπηρεσίες (ιδιαίτερα κοινωνικές υπηρεσίες) γενικού ενδιαφέροντος, με τη βελτίωση των τοπικών υποδομών για τις τοπικές κοινότητες** με την ιδιαίτερη υποστήριξη για τις υστερούσες περιοχές. Μια συγκεκριμένη περιοχή για οικονομική ενίσχυση θα μπορούσε να είναι στην ανάπτυξη της προσιτής, ενεργειακά αποδοτικής κοινωνικής κατοικίας, τις προσιτές υπηρεσίες ποιοτικής φροντίδας για τα παιδιά, ή τις αποτελεσματικές προληπτικές υγειονομικές υπηρεσίες (παραδείγματος χάριν, μέσω ενός Νέου Προγράμματος Πλαισίου). Η προώθηση ενός καλύτερου συντονισμού μεταξύ των οικονομικών οργάνων (ειδικότερα μεταξύ του ERDF και του ESF) και καλύτερης και ευκολότερης πρόσβασης στην ικανότητα οικοδόμησης για τις ΜΚΟ στο νέο Κανονισμό προκειμένου να διευκολυνθεί η επένδυση σε αυτές τις τοπικές υποδομές για τις τοπικές κοινότητες και τις κοινωνικές υπηρεσίες.
- **Υποστήριξη της απόδοσης καινοτόμων και αποτελεσματικών μεθόδους υποστήριξης ανθρώπους στη διαδικασία της ενσωμάτωσης, μέσω σχεδίων επίδειξης, με ειδική εστίαση στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων ενεργών προσεγγίσεων ενσωμάτωσης π.χ. παροχή εξατομικευμένων προσεγγίσεων στην κατάρτιση, την εργασία ή τη μεγαλύτερη κοινωνική συμμετοχή.** Μεγαλύτερη προσοχή και κατάλληλη υποστήριξη πρέπει να δοθούν στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, ιδιαίτερα τύπου WISE, ως βασικό εργαλείο για τον κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση. Οι κανονισμοί θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι παράγοντες σε επίπεδο βάσης, ειδικά οι ΜΚΟ που συνεργάζονται άμεσα με τους ανθρώπους που βιώνουν τη φτώχεια, να είναι σε θέση να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στους πόρους, ιδιαίτερα μέσω βελτιωμένης τεχνικής βοήθειας, συνολικών επιδοτήσεων και εκ των προτέρων χρηματοδοτικών μηχανισμών (παραδείγματος χάριν, μέσω των διαρθρωτικών ταμείων). Τέτοια καινοτόμα έργα επίδειξης πρέπει να υποστηριχθούν από τα οικονομικά όργανα με διεθνή διάσταση, βασισμένα στη συνεργασία με τους τοπικούς παράγοντες (ειδικά τις ΜΚΟ) και να στοχεύσουν στην ενθάρρυνση της δυνατότητας μεταβίβασης των επιτυχών ολοκληρωμένων προσεγγίσεων.

- **Υποστήριξη ενεργειών ευαισθητοποίησης και χρηματοδότησης για την ενεργό συμμετοχή των βασικών παραγόντων.**

Γενικότερα, η συμμετοχή των παραγόντων στηρίζεται σε εθελοντικούς πόρους και προσωπική δέσμευση. Τα τρέχοντα προγράμματα ευαισθητοποίησης είναι ζωτικής σημασίας για την υποστήριξη της δέσμευσης των ατόμων που βιώνουν τη φτώχεια και των ΜΚΟ που τους υποστηρίζουν σε εθνικό επίπεδο, άμεσα συνδεδεμένο με το κοινωνικό ΟΜC. Η επιτυχής συμμετοχή χρειάζεται επίσης την επένδυση σε αποτελεσματικές μεθοδολογίες και στο μακροπρόθεσμο διάλογο, που περιλαμβάνει μια διαδικασία προετοιμασίας. Διάφορα Εθνικά δίκτυα του ΕΑΡΝ έχουν κερδίσει επιτυχώς πόρους για αυτόν το σκοπό μέσω του προγράμματος PROGRESS. Εντούτοις, για να αποδώσει αποτελεσματικά η πλατφόρμα, οι δαπάνες πρέπει να καλυφθούν, αλλά και να γίνει επένδυση στη μακροπρόθεσμη ικανότητα υποστήριξης των ΜΚΟ που εργάζονται με τους ανθρώπους σε φτώχεια, ως βασικούς συνεργάτες. Αυτό σημαίνει βιώσιμη χρηματοδότηση για εθνικές και διευρωπαϊκές ΜΚΟ και ανάπτυξη των μεθοδολογιών για να διευκολύνει τη μεγαλύτερη και καλύτερη ευθεία συμμετοχή σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (για παράδειγμα μέσω PROGRESS).

4) Εξασφάλιση ότι οι κοινωνικοί στόχοι ενσωμάτωσης θεσπίζονται σε ολόκληρη την Ευρώπη του 2020 και συνδέονται με την αποτελεσματική αξιολόγηση του Κοινωνικού Αντίκτυπου

Στην πλατφόρμα - ναυαρχίδα θα πρέπει να δοθεί τη δύναμη να εξασφαλίσει ότι ο κοινωνικός στόχος ενσωμάτωσης είναι μια κεντρική ανησυχία και ότι άλλες πολιτικές πρωτοβουλίες μέσα στην Ευρώπη του 2020 δεν υπονομεύουν ή δεν έρχονται σε αντίθεση με αυτό, δηλ. στις βασικές συζητήσεις σχετικά με "τις δυσχέρειες στην ανάπτυξη", ισοδύναμο βάρος θα πρέπει να δοθεί στον προσδιορισμό των δυσχερειών της ενσωμάτωσης, ιδιαίτερα σε σχέση με τις πολιτικές προτεραιότητες δημοσίων δαπανών στις στρατηγικές εξόδου από την κρίση, που απειλούν με περικοπές τις δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά.

- Η πλατφόρμα θα πρέπει να διατυπώσει την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου όλων των βασικών πολιτικών σχετικά με την Ευρώπη του 2020, συμπεριλαμβανομένων των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρύθμισης και της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου.
- Θα πρέπει να γίνει επικρατούσα τάση στην Ευρώπη του 2020 η αξιολόγηση των κοινωνικών αντίκτυπων της κρίσης και τρεχουσών στρατηγικών εξόδου, ιδιαίτερα η σχετική με τη Σταθερότητα και το Σύμφωνο Ανάπτυξης και των περικοπών στις δημόσιες δαπάνες.
- Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα ανατροφοδοτούν την ετήσια συζήτηση στο Ευρωκοινοβούλιο.
- Θα πρέπει να προσφέρει υποδείξεις, όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ετήσιου κύκλου της επιθεώρησης, που συνδέονται με την Ευρώπη του 2020 και με τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου των περιόδων Δεκεμβρίου και Άνοιξης.

INFORMATION AND CONTACT

For more information on this publication, contact

Sian Jones, EAPN Policy Coordinator

sian.jones@eapn.eu – 0032 222 448 9302 24

For more information on EAPN positions, publications and activities

www.eapn.eu



EUROPEAN ANTI-POVERTY NETWORK. Reproduction permitted, provided that appropriate reference is made to the source. June 2010.

This report is supported by the Directorate – General for Employment, Social Affairs and equal Opportunities of the European Commission. Its Funding is provided for under the European Community Programme for Employment and Social Solidarity PROGRESS (2007 – 2013).

For more information:

www.ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html

The information contained in this publication does not necessarily reflect the position of the European Commission.